Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.

Múltunk jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

SAJTÓANYAG

MAJKI KAMALDULI REMETESÉG ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA

2022. március 04-én rendezték meg – a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram keretében – „A Majki Kamalduli Remeteség turisztikai célú fejlesztése II. ütem" nevű projekt (GINOP-7.1.1-15-2015-00002) ünnepélyes megnyitóját. Az európai uniós forrás 1.698.374.947.- Ft, a hazai támogatás összege pedig 1.504.268.694.- Ft volt. A projekt összesen 3.202.643.641.- Ft forrásból valósult meg - tájékoztatott Glázer Tamás, a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója.

A remeteség megújult egységeit ünnepélyes keretek között Rákossy Balázs, európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkár, Virág Zsolt, a Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram miniszteri biztosa, Czunyiné Bertalan Judit parlamenti képviselő, valamint házigazdaként Glázer Tamás, a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója nyitotta meg.

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében, a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. koordinációjában, összesen 60 milliárd forintból nyerik vissza régi szépségüket Magyarország jelentős műemléki helyszínei. A program keretében egyszerre valósul meg az épített örökségi értékek megőrzése és a műemlékek hiteles bemutatása.

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram első ütemében 30 műemlék – 18 kastély és 12 vár – újul meg nemcsak régi szépségüket nyerve vissza, hanem új funkciókkal is gazdagodva, hogy adottságaikhoz méltó módon feleljenek meg a mai kor turisztikai igényeinek.

Az észak-vértesi erdőségben, a Komárom- Esztergom- megyei Oroszlány szomszédságában található meg a **Majki Kamalduli Remeteség**, Magyarország Európa-szerte kuriózumnak számító műemlékegyüttese.

A projekt fő célja

A projekt általános célkitűzése a kulturális örökségvédelem, ingatlanfejlesztés és idegenforgalom harmonizációját szolgáló fejlesztési elképzelések gyakorlati megvalósítása, illetve ennek keretében a műemléképületekhez kapcsolódó környezeti értékek megőrzése, a történeti kertek helyreállítása és hasznosítása.

Ennek megfelelően a Majki Kamalduli Remeteséget is a tágabb környezetével, mint autentikus, történeti helyszínnel együttesen és funkcionális összefüggésben kellett fejleszteni. E cél megvalósításában szerepel a projekt részét képező ingatlanok történeti hitelességen alapuló helyreállítása, illetve rekonstrukciója és hasznosítása.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A fejlesztés

A fejlesztés első ütemében 2012 és 2015 között került sor a kastélyépület, azaz a Foresteria felújítására. A II. ütem az első folytatásaként a műemlékegyüttes felújításának teljességét célozta meg. Ennek keretében megújult 7db múzeumjellegű cellaház, a grottakápolna, a jégverem, a templomtorony és a mértani kert. Ezen felül sor került a templomrom építészeti elemekkel való bemutatására is, valamint megtekinthetővé vált a frissen feltárt kripta. A látogatók számára kiszolgáló épület épült a jégverem meghosszabbításaként.

A remeteség melletti tó partján fogadóépület, jegypénztár és múzeumshop, valamint fogadótér került kialakításra. Kibővült a parkoló területe is a megnövekvő látogatószám kezelésére. A jegypénztár melletti új épület rendezvények számára áll majd rendelkezésre. Az új fogadóépülettől a látogatók rövid sétával közelíthetik meg a remeteség épületegyüttesét.

A további 10 cellaház szálláshelyként történő kialakítása a közeljövőben várható.

A kiállítás

A látogató először vezetett túra keretében megtekintheti az I. ütemben felújított Foresteria épületét, és az abban kialakított „A hallgatás ereje” című kiállítást a berendezett enteriőr terekkel együtt, majd tovább indulhat a cellaházakkal körbezárt udvarra, a klauzúrába. Végül bejárhatja a kolostorgazdálkodást bemutató mértani kertet, valamint a tájképi kertet is.

A klauzúra teljes területe látogathatóvá vált.

A 6. és 7. számú épület egy általános és egy vezetői cellaként került berendezésre, ahol a látogatók betekinthetnek a szerzetesek egykori életébe.

Ezekben a múzeumi cellaházakban egyrészt különböző – források alapján rekonstruált – enteriőr terek (kápolna, lakószoba, műhely, fáskamra) kapnak helyet, másrészt a két épület egy-egy helyiségében egyedi témájú, kisebb kiállítások (a 6. cellaházban az „Órák: az idő és az elmúlás fogalma a barokkban”, a 7. cellaházban pedig a majki 1985. évi és a 2015-2016. évi ásatások leletanyaga vitrinekben, illetve az elöljáró könyvtárszobája is megjelenik.

A klauzúra udvarán álló templomrom falai jelzésszerűen láthatóvá váltak, miközben tornya és romfala is restaurálásra került, ahol még felfedezhetőek a valamikori díszítőfestés és a templombelső színezett vakolatmaradványai. Immáron a felújított torony is látogatható, ami kiállítótérként és jeles napokon különleges vezetések során a remeteség kilátópontjaként funkcionál majd. Az új, Csendvilágból napvilágra című tárlat egyrészt a korabeli környezetet idézi meg néhány szuggesztív műtárggyal (feszület, szentet ábrázoló szobor, a liturgiához kapcsolódó tárgyak), illetve egyedi élményelemmel (stallum) és más, a lelkiséghez köthető installációval.

Megtekinthető lett a templomhoz tartozó nagyobb – szerzetesi – kripta is.
A kripta a szerzetesi élet utolsó állomását bemutató emlékhelyként került kialakításra: a 18. századi szerzetesi temetkezésekhez kapcsolódóan az elmúlást szimbolizáló festett koporsók motívumai jelennek meg ide vonatkozó, a korabeli lelkiségi irodalomból vett gondolatok kíséretében, hologramvetítés formájában. Helyet kap továbbá a helyiségben a majki kripta eredeti fedlapja és egy festett szerzetesi koporsófedél is hozzá tartozó installációval.

Múzeumpedagógiai programok

A múzeumi cellaházakon túl még három további remeteház nyílt meg a nagyközönség előtt. A 17.számú házban múzeumpedagógia és kézműves, illetve a 14. számúban látványmanufaktúra tevékenységeire alkalmas tereket alakítottak ki. Ezeken a helyszíneken interaktív módon vonják be az ide érkezőket, az itt elhelyezett tárgyak - amelyeknek eredetijét a vendégek a kiállítás során a cellaházakban már láthattak – megfoghatóak és kipróbálhatóak. A kipróbálható eszközök mellett felölthető öltözetek, kiegészítők kerültek kihelyezésre, illeszkedve a remeteség tematikájához (pl. kerti munkához kötény, mindennapi élethez szerzetesi habitus, mint öltözet, szalmazsák stb.).
A cellaházak között újonnan megnyílt interaktív cellaházban a látogató a kiállításokhoz kapcsolódó többletinformációkat is megkapja audiovizuális eszközök segítségével.

A 12.számú épület, az úgynevezett Kapusház a rendezvények során fogadó és kiszolgáló területként került kialakításra.
A projekt központi elemét képezi a kolostorgazdálkodást bemutató mértani kert. A gazdálkodás bemutatása tanösvény jelleggel (tájékoztató táblák, interaktív eszközök) történik meg, amelyet tavasztól kiegészítenek majd különböző foglalkozások, kerti vezetések. A gazdálkodás gyakorlati részleteit szintén nyomon követhetik a látogatók. A kertben a Foresteria épülete a falfestésekkel és stukkókkal gazdagon díszített grottakápolna, valamint az előtte elterülő helyreállított mértani díszkert különösen alkalmas kisebb létszámú esküvők megtartására.
A fogadóépületben shop várja a vendégeket, amelyben a helyhez köthető kézműves termékek, saját márkás ajándékok közül lehet majd válogatni.

További információ

A kamalduli rend itáliai remeteközösségekből formálódott a középkori Olaszországban. Gróf Esterházy József 1733-ban adományozta a montecoronai kamalduliaknak a gesztesi uradalmán fekvő Majkpusztát. A remeteség Franz Anton Pilgram osztrák építész tervei alapján épült ki 1736 és 1770 között. A szemlélődő szerzetesrendek 1782-es feloszlatása után a kamalduliak kénytelenek voltak elhagyni Majkot. Az 1860-as évektől az Esterházyak vadászkastélyként használták az épületegyüttest és itt született Esterházy Móric gróf is, aki 1917-ben miniszterelnöki tisztséget töltött be Magyarországon.

A **13. számú cellaház** a 20. században is fontos maradt Majk története szempontjából. Esterházy Móric 1953-ban térhetett haza családjával az 1951-es kitelepítésük után és innentől fogva ők lakták a házat. A gróf hitvese **Károlyi Margit** egészen a haláláig, 1975-ig e cellában lakott. Szerény körülmények közt élt a klauzúra falai közt, de nagylelkűen segítette a rászorulókat, mély istenhit, tartás és erkölcsi szigor jellemezte életét.

Sok talány és felvetés övezi a Foresteria udvarán álló kútból nyíló úgynevezett **majki „alagutat”**. A kút 1980-as években történt első feltérképezése során egy tatabányai barlangászcsapat 16 méter mélyen felfedezett egy vörös mészkőből épült ajtót és mögötte egy járatot, falában kifaragott -feltételezett- mécsestartókkal. A földalatti objektum tudományos módszerekkel történő vizsgálata azonban máig még nem történt meg. A kút iszapjának kitermelése során számos 18–20. századi lelet került elő, javarészt használati tárgyak, amelyek ma a kiállításon is láthatóak.